

## 5. Økonomisk Statistik

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Afgrænsning</i>               | Den økonomiske statistik omfatter ud over nationalregnskabet tillige statistik over de offentlige finanser og kreditmarkedet, prisstatistik, udenrigshandelsstatistik og statistik vedrørende miljø og energi samt økonomiske modeller.                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Nationalregnskab</i>          | Den økonomiske statistik bliver sammenfattet i nationalregnskabet, der giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien. Et centralt formål med nationalregnskabet er, at man uanset mangler og databrud i den grundlæggende statistik får dannet tidsmæssigt sammenhængende og indbyrdes konsistente tidsserier.                                                                                                                                   |
| <i>Økonomiske modeller</i>       | Det makroøkonomiske modelarbejde består dels i vedligeholdelsen og videreudviklingen af modellen ADAM og de dertil knyttede databanker og brugerfaciliteter, dels i drift og fortsat udbygning af den generelle ligevægtsmodel DREAM.                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Miljø- og energistatistik</i> | Det miljøstatistiske område er under fortsat udbygning. Området består dels af den fysiske miljøstatistik og energistatistikken, dels af en række mere udviklingsprægede projekter, som involverer en integration af miljø- og energidata og økonomiske data inden for rammerne af miljø- og ressourceregnskaber. I denne forbindelse foregår der også en udbygning af den miljørelaterede del af nationalregnskabet og de økonomiske modeller. |
| <i>Ændringer</i>                 | I det følgende omtales kun de særlige opgørelser, der er blevet gennemført i 2000, og de ændringer, der gennemføres i 2001.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### Nationalregnskab

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Årlige nationalregnskaber</i>                       | I januar 2001 offentliggøres endelige nationalregnskabstal for 1997 og foreløbige tal for årene 1998-1999. Hermed er den forsinkelse af de endelige nationalregnskabsopgørelser, der opstod ved overgangen til det nye nationalregnskabssystem, indhentet. Endeligt regnskab for året 1998 samt foreløbige tal for 1999 og 2000 offentliggøres ved udgangen af 2001.                                                                                                          |
| <i>Opgørelser i faste priser baseret på kædeindeks</i> | Som supplement til de traditionelle fastprisopgørelser med fast basisår blev der ved udgangen af 2000 udarbejdet fastprisopgørelser baseret på Laspeyres kædeindeks. Disse opgørelser tager udgangspunkt i en omregning på det mest detaljerede produktniveau til priserne for året før. Efterfølgende kædes de aggregerede serier, idet 1995 benyttes som referenceår. Beregningerne omfatter årene 1989 til 1999. Sammen med de tidligere offentliggjorte serier baseret på |

kædeindeks tilbage til 1966 er hele den periode, der er dækket af det nuværende nationalregnskabssystem, således også omfattet af beregningen af Laspeyres kædeindeks.

Opgørelserne er kun tilgængelige i Danmarks Statistikbank. Denne udvidelse af fastprisberegningerne er fastlagt i en Kommissionsforordning, der bl.a. er begrundet i behovene i relation til Stabilitets- og vækstpakten.

### *Hurtigere kvartalsvise Nationalregnskaber*

I 2000 indledtes etableringen af et supplerende beregningssystem, som muliggør offentliggørelse af et summarisk kvartalsvist nationalregnskab ca. to måneder efter kvartalets udløb. Blandt de væsentligste forudsætninger for etableringen af systemet er de hurtigere opgørelser af udenrigshandels- og betalingsbalancestatistikkerne samt etableringen af en månedlig omsætningsstatistik baseret på momsoplysninger. Projektet afsluttes i 2001, og systemet vil snarest herefter blive sat i løbende drift. Efter ca. tre måneder vil der som hidtil blive offentliggjort en version, der bygger på et mere omfattende datamateriale.

### *Institutionelle sektorer på kvartalsbasis*

I 2000 undersøgte mulighederne for at foretage opgørelser af de institutionelle sektorer på kvartalsbasis, og arbejdet hermed vil fortsætte i 2001. Opgørelserne planlægges foretaget for tre sektorer, selskaber, offentlig forvaltning og service samt husholdningerne og skal ses i sammenhæng med planerne for kvartalsvise offentlige finanser, jf. afsnittet om Finanser og Priser i dette kapitel. Etableringsfasen planlægges afsluttet i 2002.

### *Hurtigere opgørelser af betalingsbalancen*

I december 2000 blev der for første gang offentliggjort betalingsbalancetal udarbejdet efter et nyt, hurtigere system. Det forventes, at betalingsbalancen i 2001 vil kunne offentliggøres ca. 40 dage efter statistikmånedens udgang.

### *Betalingsbalancens tjenesteposter*

Arbejdet med at forbedre fordelingen af den samlede im- og eksport af tjenester på typer af tjenesteydelser, der blev indledt i 2000, fortsætter i 2001 og vil i første omgang hovedsageligt være rettet mod en bedre udnyttelse af allerede indsamlede data. På kort sigt vil der derudover ske visse mindre ændringer af eksisterende opgørelser, mens det på længere sigt kan blive nødvendigt med supplerende undersøgelser af omfanget af tjenestehandelen med udlandet.

### *Indarbejdelse af arbejdstids- regnskabet*

I 2000 påbegyndtes et projekt med det formål at ændre opgørelsesmetoderne for nationalregnskabets løn- og beskæftigelsestal, så disse bygger direkte på det nye arbejdstidsregnskab, jf. afsnittet om Ar-

bejdsmarked i kapitel 3, Personstatistik. Omlægningen vil bl.a. betyde, at der opnås et bedre mål for forbruget af arbejdskraft i form af præsterede arbejdstimer. Projektet afsluttes i 2001.

### *Input-output manual*

Danmarks Statistik har i løbet af 2000 aktivt deltaget i udarbejdelsen af en manual for input-output tabeller, som vil blive udgivet af Eurostat i løbet af 2001.

### *Udbygning af miljøregnskaber*

Udbygningen af de danske miljøregnskaber sker inden for rammerne af det såkaldte NAMEA-system (National Accounting Matrix including Environmental Accounts), der kan betragtes som et satellitsystem til nationalregnskaberne. Systemet giver et overblik over sammenhænge mellem økonomi og miljø. Tæt knyttet til NAMEA-systemet er input-output beregninger til kvantificering af den detaljerede sammenhæng mellem den økonomiske aktivitet og miljøbelastninger.

Det nuværende danske NAMEA-system indeholder oplysninger om emissioner til luft og oplysninger om fysiske beholdninger og udvinning af olie og naturgas. I 2001 vil systemet blive udbygget med oplysninger om værdien af olie- og naturgasbeholdningerne, produktion og forbrug af vand (mængder og værdier) samt en miljørelevant opdeling af afgifter og subsidier.

### *Ny manual for miljøregnskaber*

En revideret version af FN's håndbog om miljøregnskaber *Integrated environmental and economic accounting* fra 1993 er under udarbejdelse. Danmarks Statistik deltager i udarbejdelsen af håndbogen, der forventes at blive færdiggjort i 2001.

## BNI-enheden

### *Kilde og metodebeskrivelse*

Med udgangspunkt i den dokumentation af BNI-opgørelserne i det ny nationalregnskab baseret på Det Europæiske Nationalregnskabs-system, ENS95, der afleveres til EU i 2001, offentliggøres en kilde- og metodebeskrivelse af beregningerne for de endelige opgørelser af nationalregnskabet. Denne vil i første omgang vedrøre de beregninger, som er relevante i relation til bruttonationalproduktet og bruttonationalindkomsten.

### *Overgang til ENS95 ved beregning af bidrag til EU*

I 2000 er der truffet en Rådsafgørelse, hvorefter grundlaget for medlemsstaternes BNI-bidrag fra 2002 vil overgå fra at være baseret på det tidligere europæiske nationalregnskabssystem ENS79 til det nye system ENS95. Som konsekvens heraf vil Kommissionen foretage en analyse og kontrol af sammenligneligheden af nye væsentlige be-

standdele af BNI som fx softwareinvesteringer. Denne kontrolprocedure indebærer forvaltningsmæssige opgaver for Danmarks Statistik.

### *Årlige finansielle konti*

Arbejdet med opstilling af nationalregnskabets finansielle konti bliver afsluttet i begyndelsen af 2001, så der i januar kan indberettes finansielle konti til EU som krævet i ENS-forordningen. Tidsserien omfatter perioden 1995-1999. Det udviklede beregningssystem omfatter både konti for finansielle transaktioner og finansielle statuskonti. Endvidere indeholder beregningssystemet de konti for omvurderinger og ekstraordinære mængdemæssige ændringer i aktiver, der sammen med kontoen for finansielle transaktioner viser, hvordan økonomien er kommet fra primostatus til ultimostatus.

Afslutningen af dette projekt indebærer, at det vil blive muligt at give et dækkende og begrebsmæssigt konsistent svar på spørgsmålet, hvorledes de enkelte sektorer får placeret deres opsparingsoverskud eller finansieret deres opsparingsunderskud.

### *Reduktion af produktionstiden*

I 2001 vil der blive arbejdet på at reducere produktionstiden for de foreløbige finansielle konti, så data kan leveres allerede 9 måneder efter udgangen af referenceåret mod nu 13 måneder. Dette sker for at imødekomme et stærkt ønske fra såvel EU som nationale brugere. Opgørelserne af finansielle konti har hidtil afventet Finanstilsynets bearbejdning af hele regnskabsmaterialet for penge- og realkreditinstitutioner samt forsikringsselskaber og pensionskasser. For at nedbringe den samlede produktionsid for de foreløbige tal kan det blive nødvendigt på et tidligere tidspunkt at foretage en statistisk bearbejdning i Danmarks Statistik af visse regnskaber for finansielle institutioner.

### *Ny behandling af rentemarginalen*

I 1998 blev vedtaget en EU-forordning, som pålægger medlemslandene at beregne en fordeling på erhverv, sektorer og transaktionstyper af de såkaldte indirekte målte finansielle formidlingstjenester (FISIM). FISIM er de banktjenester mv., der ikke betales direkte gennem gebyrer, men indirekte via rentemarginalen, dvs. forskellen mellem udlåns- og indlånsrente. Forordningen foreskriver en overgangs- og forsøgsperiode på fem år. Efter forsøgsperioden skal der træffes beslutning om, hvorvidt fordelingen skal indarbejdes i ENS95. I 2001 indberettes tal for årene 1995-2000, og der vil blive arbejdet på at forbedre metoden til fordeling af rentemarginalen vedrørende enkeltmandsejede virksomheder samt med at udvikle en metode til fordeling af rentemarginalen på erhverv mod som hidtil kun på sektorer.

### *Kapitalapparat, afskrivninger*

I 2000 blev kapitalapparatberegningerne ajourført og bragt i overensstemmelse med det nye nationalregnskab. Dette indebærer, at de nye kapitalapparatopgørelser indeholder konsekvenserne af de væsentlige revisioner af de faste bruttoinvesteringer, der var et af resultaterne af hovedrevisionen af nationalregnskabet, samt at kapitalapparatet nu omfatter de nye investeringskategorier som eksempelvis software. De nye kapitalapparatberegninger er for alle årene fra 1966 tilpasset den produktfordeling af investeringerne, der fremgår af tidsserien af input-output tabeller for det nye nationalregnskab. Herved sikres, at beskrivelsen af kapitalgoder i nationalregnskabet er fuldstændig konsistent.

I forbindelse med revisionen er indført et par væsentlige metodemæssige forbedringer, der eksempelvis indebærer, at hele kapitalbeholdningen af boliger for alle årene fra 1988 nu er beregnet direkte som en beholdningsopgørelse ud fra registerdata. Endvidere er de levetidsantagelser for kapitalgoder, der ligger til grund for beregningerne, blevet gennemgået kritisk i lyset af de senere års erfaringer fra Danmark og andre lande.

I 2001 vil der blive beregnet kapitalapparat og afskrivninger for årene 1994-1999, der følger nationalregnskabets offentliggørelser af erhvervsfordelte investeringer. Endvidere vil der blive arbejdet på at forbedre grundlaget for kapitalapparat- og afskrivningsberegningerne for de år, der er dækket af foreløbige nationalregnskaber, og for hvilke der ikke foreligger investeringsmatricer.

### *Produktivitets- beregninger*

I 2001 vil der blive udviklet et system til beregning af arbejdsproduktivitet samt totalfaktorproduktivitet (TFP) baseret på arbejdstidsregnskabet og de i 2000 færdiggjorte tal for kapitalapparatet. TFP er et udtryk for den samlede produktivitet af arbejdskraft- og kapitalindsatsen. Tidsserierne for de to produktivetsmål vil gå tilbage til 1966, der er startåret for nationalregnskabets sammenhængende tidsserier. Serierne forventes offentliggjort i slutningen af 2001.

### *Formuestatistik og statuskonti*

I 2001 fortsættes det i 2000 påbegyndte udviklingsarbejde med opstilling af statuskonti i nationalregnskabet, som vil muliggøre en opgørelse af nationalformuen og dennes fordeling på sektorer. Der er meget stor efterspørgsel efter tal for navnlig husholdningssektorens formue, da økonomiske modeller i stigende grad tillægger husholdningernes formuestilling og nettogæld betydning for deres forbrugsadfærd og arbejdsudbud.

## Finanser og Priser

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Forbruger- og nettoprisindeks</i>       | Offentliggørelsen af forbruger- og nettoprisindekset er blevet fremrykket, hvorefter de månedlige indeks i 2001 og fremover offentliggøres den 10. eller første hverdag herefter i måneden efter tællingsmåneden. Basisåret for forbruger- og nettoprisindekset ændres til 2000, og aggregeringen af varer og tjenester i de to prisindeks tilpasses den internationale klassifikation for opdelingen af husholdningernes forbrug (COICOP). I forbindelse hermed opgøres indeks tilbage i tiden med den nye opdeling, og der beregnes nye delindeks for en række ydelser, fx brydelser og teletjenester. Endelig iværksættes der fra begyndelsen af 2001 en løbende opdatering af forretninger og varer/tjenester i prøven. Der vil blive udarbejdet en samlet dokumentation for forbruger- og nettoprisindeks og EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HIPC) sidst på året. |
| <i>EU-harmoniseret forbrugerprisindeks</i> | Offentliggørelsen af HICP vil, i lighed med de nationale prisindeks, blive fremrykket til den 10. eller første hverdag herefter i måneden efter tællingsmåneden. Opgørelsen af HICP vil også i 2001 blive tilpasset vedtagne EU-forordninger, bl.a. vil HICP fra januar 2001 blive udvidet med hospitalsydelser og ydelser inden for social forsyning. Herefter er den eneste forskel mellem de to nationale indeks og HICP, at ejerboliger endnu ikke indgår i det sidste. Der påbegyndes arbejde med opgørelse af et særskilt prisindeks for husholdningernes nettokøb af ejerboliger.                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>EU-prisundersøgelse</i>                 | Som led i det treårige program for EU-prisundersøgelsen til brug for beregning af købekraftpariteter vil der i 2001 blive foretaget prisindsamlinger for bl.a. føde- og drikkevarer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Engrosprisindekset fremrykkes</i>       | Med virkning fra januar 2001 flyttes tællingstidspunktet fra den 25. i måneden til den 15. i måneden. Efter en kort indkøringsperiode fremrykkes offentliggørelsen af engrosprisindekset med 10 dage til medio måneden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Kvartalsvise offentlige finanser</i>    | I 2001 fortsætter arbejdet med opstilling af en nationalregnskabsmæssig kvartalsvis statistik for de offentlige finanser. Statistikken, der ventes omfattet af en EU-forordning, vil indeholde en realøkonomisk opgørelse af drifts- og kapitalposterne inklusive det samlede over- eller underskud. Formålet er at opnå en forbedret overvågning af den kortsigtede udvikling i det offentlige over-/underskud.<br><br>Første indberetning til Eurostat vil finde sted ved udgangen af 2. kvartal 2002 samtidig med den første offentliggørelse. Der vil blive etable-                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

ret en tidsserie med start i 1. kvartal 1999. Frem til første offentliggørelse vil data løbende blive beregnet på forsøgsbasis og indgå på linie med andre indikatorer i opstillingen af det kvartalsvise nationalregnskab for hele økonomien.

I løbet af første halvår 2001 indledes offentliggørelsen af kvartalsvise finansielle konti for offentlig forvaltning og service.

### *Omlægning af DIOR*

En systemmæssig omlægning af Databasen for Integrerede Offentlige Regnskaber (DIOR) til et mere tidssvarende databaseværktøj påbegyndes i 2001. Omlægningen forventes at styrke kvaliteten af en række af de opgørelser, der laves i tilknytning til DIOR. Således vil en række af de satellitsystemer, der i dag udarbejdes (fx offentlige udgifter vedrørende miljøforhold) blive omlagt, hvilket vil lette fejlsøgning og valideringsprocedurer. En bedre integration med erhvervsregistret vil ligeledes styrke statistikken. Endvidere vil DIOR-systemets muligheder for kommunikation med pc-baserede værktøjer blive forbedret, hvilket letter arbejdet for interne og eksterne brugere af systemet.

### *Afgrænsning af de offentlige enheder*

Arbejdet med at kvalitetssikre afgrænsningen af den offentlige sektor i de erhvervsstatistiske registre intensiveres i 2001. En høj kvalitet af registrene er nødvendig for at opgørelser for den offentlige sektor og en række vigtige, tværgående opgørelser, herunder finansielle konti for hele økonomien, bliver retvisende.

### *Kreditmarkedsstatistik*

Danmarks Statistik indgik i 2000 en samarbejdsaftale med Nationalbanken om en fremtidig arbejdsdeling inden for kreditmarkedsstatistikken. Som et led i denne aftale har Nationalbanken fra 3. kvartal 2000 overtaget produktionen af den kvartalsvise sektor/branche-statistik for pengeinstitutter. Statistikken indgår nu som en del af Nationalbankens statistik for monetære finansielle institutioner. Danmarks Statistik vil fortsat publicere statistikkens resultater løbende.

## Udenrigshandel

### *Flash-version*

Med henblik på at fremskynde tidspunktet for offentliggørelsen af udenrigshandelstallene er der i løbet af 2000 etableret et nyt estimationssystem. Den første flash-version af udenrigshandelstallene – med tal for oktober 2000 – blev offentliggjort i december 2000, dvs. ca. en måned tidligere end den hidtidige offentliggørelse. I 2001 vil flash-offentliggørelserne være i løbende produktion, og metoderne vil fortsat blive forbedret på grundlag af indvundne erfaringer.

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Særlige varebevægelser</i>                  | For en række særlige varebevægelser er der pr. 1. januar 2001 indført nye regler for opgørelsen i udenrigshandelsstatistikken. De nye regler medfører ændringer i opgørelsen af informationsmedier, komplette industrielle anlæg, varer til reparation af transportmidler, forsendelse af varer i dele og varer til proviantering. Endvidere skal fremover medtages varer, som direkte importeres til eller eksporteres fra den danske del af fastlandssoklen fra/til ikke EU-lande. Da fastlandssoklen ligger uden for det danske toldområde, etablerer Danmarks Statistik en særskilt tælling for denne del af det danske statistikområde. |
| <i>Nyt tælling for skibe og fly</i>            | Opgørelsen af udenrigshandel med skibe og fly er hidtil foretaget ved at følge til- og afmeldinger i skibs- og flyregistrene. Da det ikke længere er muligt via registrene at følge, om skibe og fly ejes af danske eller udenlandske residenter, etableres en særskilt tælling. Tællingen planlægges i løbet af 2001 og igangsættes i januar 2002.                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>Månedlige enhedsværdi- og kvantumindeks</i> | Siden 1993 er enhedsværdi- og kvantumindeksene alene blevet beregnet og offentliggjort kvartalvis. I efteråret 2001 vil tidligere praksis med månedlig offentliggørelse blive genoptaget. Enhedsværdierne for eksporten tjener endvidere til at opfylde Korttidsforordningens krav om et månedligt eksportprisindeks opdelt på industribrancher.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Indberetning til Intrastat</i>              | Indberetterne til Intrastat (Danmarks varehandel med EU-landene) får lettere adgang til at aflevere deres indberetninger. Told- og Skat-testytelsen vil øge deres tilbud til indberetterne, så data, der tidligere blev indsendt via diskette, i 2001 kan fremsendes via Internettet, hvor der også vil blive etableret en ordning med elektroniske blanketter. Endvidere vil Eurostat videreudvikle deres Intrastat-software.                                                                                                                                                                                                               |
| <i>Nye standard-produkter</i>                  | Danmarks Statistik tilbyder en række muligheder for at få udarbejdet udenrigshandelstabeller, som brugerne selv specificerer. Fra 2001 vil de mest populære produkter blive tilbudt brugerne i en standardform, der kan leveres hurtigere og billigere end tidligere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

### Økonomiske Modeller

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>ADAM</i> | I april 2000 udsendtes en ADAM version med relationer estimeret på ENS95-baserede nationalregnskabstal for perioden 1966-1999. Herved er projektet med overflytning af modellen til det hovedreviderede nationalregnskabsgrundlag afsluttet for så vidt angår de nu foreliggende data. |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

I 2001 vil de reviderede investerings- og kapitalapparatdata blive indlagt i modellens databank, hvorefter modellen reestimeres og dermed fuldt ud er overført til det nye datagrundlag. Samtidig udnyttes nye data for udførte arbejdstimer i erhvervene. Resultater fra større projekter omkring bestemmelsen af forbrug, boliginvesteringer, eksport og arbejdsmarkedsbalancer indlægges også i denne modelversion.

**DREAM** I begyndelsen af 2001 forventes en ny og væsentlig udbygget version af den generelle ligevægtsmodel DREAM gjort færdig. Nyskabelserne i denne version vil være: Imperfekt konkurrence på varemarkederne, endogen fastlæggelse af såvel aftalt arbejdstid som individuel erhvervsdeltagelse, opdeling af privat ejendomsværdi på hhv. jord og bygninger, samt endogenisering af udbetalinger fra ATP. Endelig styrkes modellens befolkningsregnskab.

I løbet af 2001 laves en fuld integration af den i 2000 udviklede befolkningsprognosemodel i DREAM modellen. Endvidere udvikles det automatiske rapporteringssystem til DREAM, så det i forbindelse med versionsskiftet bliver kompatibelt med Office 2000, og der udgives en fuld dokumentation af den nye modelversion med tilhørende analyser af forskellige centrale økonomisk politiske problemstillinger.

Endelig gennemføres i samarbejde med Finansministeriet en udbygning af DREAM's mål for den holdbare finanspolitik med henblik på at introducere dette mål som en del af Finansministeriets årlige langfristede fremskrivning.

**Miljømodeller** En version af energimodellen EMMA omregnet til nationalregnskabsgrundlaget med fastprisstørrelser i 1995-priser blev udsendt i 2000. Under Energiforskningsprogrammet vil der i de kommende år blive gennemført en række udvidelser og forbedringer af det samlede ADAM-EMMA system.

Under det strategiske miljøforskningsprogram fortsatte såvel arbejdet med en miljørelateret multisektor makromodel som med udviklingen af en ny landbrugsmodel til ADAM. Arbejdet vil på begge områder strække sig ind i 2001.

### Miljø og Energi

**Data-integration** Der vil i 2001 blive arbejdet videre med integration af miljø- og energistatistikken. I videst muligt omfang vil systemet blive konstrueret med henblik på en belysning af de fysiske opgørelser af forskellige miljørelaterede stoffer samt udnyttelse af geografisk information

(GIS). Et andet centralt element i systemkonstruktionen er koblingen af miljø- og energistatistikken til andre statistikker, herunder de økonomiske. I 2001 vil der blive arbejdet videre på at udvide en række regionalt baserede statistikker til at dække afstrømningsområder. Der er tale om at lokalisere landbrugsbedrifter, affaldsdepoter, spildevandsanlæg og drikkevandsboringer.

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Transport og miljø</i>     | I 2001 vil der ske en styrkelse af statistikproduktionen vedrørende sammenhængen mellem miljø og transport - bl.a. ved udarbejdelse af statistikker, der belyser udslip fra transportområdet, dvs. fra vej-, bane- og skibstransport.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Landbrug og miljø</i>      | Arbejdet med en pilotundersøgelse af landbrugets pesticidforbrug vil fortsætte i 2001. Der er søgt om midler gennem TAPAS (Technical Action Programme for Agricultural Statistics), som er en ordning, hvor EU giver økonomisk støtte til etablering af en landbrugsrelateret statistik inden for et givet område, og hvor der er behov for en nyudvikling. Der er søgt midler til at gennemføre en landsdækkende undersøgelse i 2001/2002.                                                                                                          |
| <i>Offentlig miljøøkonomi</i> | I 2001 vil statistikken over de offentlige miljøudgifter og -indtægter blive omlagt efter nye internationale retningslinier. Statistikken over den offentlige miljøøkonomi vil herefter være opgjort efter nationalregnskabsmæssige principper.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Affald</i>                 | En EU-forordning om landenes indberetning af sammenlignelig affaldsstatistik er under udarbejdelse og forventes vedtaget inden udgangen af 2001. I sammenhæng hermed blev der i juni 2000 udstedt en ny dansk bekendtgørelse om affaldshåndtering. Den medfører en udbygning af affaldsstatistikken fra 2001, som vil indeholde en væsentlig mere detaljeret opdeling for industribrancher, for farligt affald samt for affaldets geografiske oprindelse.                                                                                            |
| <i>Energistatistik</i>        | Liberaliseringen af energimarkedet giver nye behov og nye muligheder for data. I den forbindelse er Danmarks Statistik i samarbejde med Energistyrelsen og Konkurrencestyrelsen. Siden projektet med nyberegning af energibalancerne blev afsluttet i 1998, har energiområdet ændret sig meget, og der er nu behov for at revurdere visse af de eksisterende kilder samt at omlægge og forbedre nogle af beregningsmetoderne. Der skal endvidere sikres en bedre metodisk og kvalitetsmæssig sammenhæng mellem energi- og luftemissionsstatistikken. |